

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj LI.

V Ljubljani, 30. septembra 1898.

List 39.

Recimo dve tri o popolnosti.

(Dalje.)

Da pa ima obžalovanje moč dobro očistiti dušo našo vseh grehov, združeno mora biti s srčno ponižnostjo; kajti Bog še ni nikoli zavrgel skesanega srca, če se je ponižalo. „Cor contritum et humiliatum, Deus, non despicias (Ps. 50, 18). Izpoved naša bodi ponižna in taka tudi bo, če premislimo mnogoštevilne grehe in pomanjkljivosti svoje. Prav dober in jasen vzgled ponižne izpovedi imamo na carinarju, o kojem nam govori ljubeznivi naš Izveličar nebeški. On vidi v sebi največjega grešnika na svetu. Ne upa oči svojih obrniti proti nebu, pobešenimi očmi gleda na tla, z rokami tolče se po prsih in na ta način pomiri srce božje, koje je bilo nanj razsrjeno, in je gane k usmiljenju in odpuščanju grehov svojih. S tacimi občutki približa naj se vsak izpovednici, ker notranje osramočenje radi grehov naših mnogo pripomore, da dosežemo odpuščanje grehov, kakor trdi učeni sv. Avguštin. Ne zadostuje pa še, da se na skrivnem kesaj grehov svojih, ako hočeš zadobiti odpuščanje, ampak po naredbi božji storiti moraš to pred nogami božjega namestnika.

Ako se prav izpoveš in izpoznaš pred Bogom grešni svoj stan, s tem pripoznaš veličanstvo Boga, koje si razžalil; na drugi strani pa tudi svojo nevrednost. Kakor se poniža pođanik pred kraljem svojim, če ga je razžalil, prav tako naj se poniža i duša tvoja, se sramuje in ponižno prosi oproščenja. Na ta način ponižana duša pa vzbudi v srcu božjem iskreno sočutje, usmiljenje in oproščenje pregreh svojih. Ves ginjen gre Bog taki izkesani duši nasproti, objame jo na najljubeznivši način in jo stisne v svoje naročje.

V njej ne vidi več krivice in ravna ž njo, kot s svojo ljubeznivo hčerko. „Cor contritum et humiliatum, Deus non despicias“. S takim ponižnim kesanjem hodi naj pobožen človek k sveti izpovedi in zagotovljen naj bo, da bo nanj padlo toliko predragocene krvi odrešenikove, da bode očiščen vsacega greha in da bode duša njegova čistejša, nego je lilija.

Vedi pa, prijazni bralec, da mora ponižnost o koji smo prav sedaj govorili, biti prava, priti mora od Boga. Taka pa je tedaj, kadar izvira iz spoznanja lastnih grehov; sicer nam dušo poniža, a ob enem v nas vzbudi upanje in slednjič počiva vsa mirna v naročju dobrotnega usmiljenja božjega. Druga vrsta ponižnosti pa ima svoj izvor v hudobnem duhu; tudi ta se poniža radi pregrehe, a ob enem vzame ali vsaj oslabi duši upanje in jo popolnoma vznemiri. Taka ponižnost ne vodi k odpuščanju grehov.

Tretjič ima biti izpoved naša verna; kesanje naše biti mora ne le ponižno, ampak združeno mora biti tudi z vero in upanjem v Boga. Bodi izpoved tvoja, pravi sv. Bernard, verna, tako da se izpoveduješ s trdnim zaupanjem v odpuščanje. „Sit autem et fidelis confessio, ut confitearis in spe, de indulgentia penitus non diffidens“. Brez tacega zaupanja v usmiljenje božje nikoli ne moreš dobiti oproščenja grehov. Tudi Kajn se je kesal svojega bratomorstva, toda, ker ni veroval in zaupal v odpuščanje, mu ni prav nič pomagala žalost njegova. Hudobija moja, rekel je neumnež, je tolika, da je nemogoče, da dobim odpuščanje od usmiljenja božjega. „Major est iniquitas mea, quam ut veniam merear. (Gen. 4, 13.)

Tako je kesanje nekaterih sicer pobožnih duš, katere obupajo, če padejo v kak večji greh

ali ako zmerom zopet opazujejo na sebi stare slabosti in polni krive ponižnosti govoré: Bog mi ne bode oprostil in me je najbrž vže zapustil, ker sem hudoben in padam v stare pregreške. Na tako krivo ponižnost se seveda Bog ne more ozirati.

Če hočemo, da bo imela izpoved naša zaželeni uspeh, mora biti cela in priprosta. Cela je, ako se vedoma ne izpusti nikak greh, kakor trdi angeljski učitelj. Če vedoma izpustiš velik greh, ne dobiš večnega izveličanja, ako pa to storiš pri malem grehu, ne bodeš mogel napredovati na potu popolnosti. Če storita strah in sramežljivost, da grešnik prikrije in zamolči kak smrtni greh, tak pade pri Bogu v nemilost in je v nevarnosti izgubiti večno izveličanje. Ako pa kaka dobra in bogoljubna duša izpovedniku zamolči male pregreške in slabosti, pešala bode na stezi popolnosti. Zato za dušo, ki je na potu popolnosti, ne zadostuje, da zvrši vse, kar je neobhodno potrebno k veljavnosti svete izpovedi, ampak storiti mora tudi vse ono, kar se le svetuje, če hoče napredovati.

Sv. Avguštin piše govoreč o sv. izpovedi: „Kako bode zdravnik izlečil rano, če mu je ne pokažeš?“ „Quomodo potest medicus sanare vulnus, quod aegrotus stendere nequit?“ Kako bo mogel izpovednik, ki je zdravnik tvoji duši, ozdraviti te od slabosti tvojih, če mu jih ne razodeneš? Kako te bo oslobodil od malih strasti, katere v tebi gospodujejo, ako mu jih skrivaš? Kako naj te brani skušnjav, s kojimi te skuša hudobni duh, če mu jih ne poveš? Kako je to, da se bojiš povedati, česar se nisi bal storiti? Ni li boljše, malo sramovati se pred jednim samim človekom, kakor pa pogibati od sramote pred toliko tisoč ljudi na dan vesoljne sodbe? Toliko bolj, ker se sedaj bojiš radi neumestne sramote za izveličanje svoje razodeti slabosti svoje, takrat pa te bode sodil in kaznoval Bog sam!

Slednjič naj bode izpoved priprosta, brez dvoumnosti, brez izgovora in ne da bi hotel kaj prikrivati. Če hočeš, da bode izpoved tvoja preprosta, ne smeš nikoli izgovarjati slabega namena, s kojim si grešil; ker to bi ne bila izpoved, ampak zagovarjanje; s tem ne bi pomiril, ampak bi razdražil veličastvo božje. Tudi ne pravi o drugih namenih, kateri so te napotili v greh, v svrhu, da bi s tem pomanjšal velikost greha svojega. Tak pregrešek naredi posebno rade ženske, dasi so sicer morebiti dobre; ko se izpovedujejo, napravijo dolge govorice o vsakem grehu svojem in slednjič obdolže svoje sosede ali pa domače, da so krivi njihovim grehom. Ako se ne morejo do cela izgovoriti, potem gledajo, da se vsaj

zgovoré, da niso imele slabega namena. Naj se varujejo tako izpovedovati, ker to ne bi bila izpoved, ampak bil bi le zagovor grehov.

Pojdi tedaj k sveti izpovedi s pravim kesom nad svojimi grehi, a ta kes bodi združen s pravo ponižnostjo in trdnim zaupanjem v usmiljenost božjo. Razloži na priprost način brez izgovorov in brez prikrivanja grehe svoje, in odkrij izpovedniku tudi korenine, iz kojih prihaja pri tebi greh. Ako bodeš večkrat storil, ne bode le duša tvoja postala čista, ampak dobiš tudi moč, da ne bodeš več tolikokrat pal v stare svoje grehe. Vsled prejemanja tega svetega zakramenta postane ti srce čisto, a to je bližnja priprava k ljubezni do Boga in k popolnosti. Naj še pristavim, da s tem, da se izpoveduješ na gori omenjeni način, postaneš tako močan, da ti ne bode več mogel škodovati hudobni duh s svojimi skušnjavami. Vso oblast dobiva hudobni duh do nas po grehu. Če grešiš smrtno, te ima satan popolnoma v oblasti, ako pa delaš le male grehe, mu ti dajejo pogum, da te bolj napada. Če se pa pogosto izpoveduješ na dostojni in pravi način, je duša tvoja brez grehov; in potem hudobni duh ne-le nima oblasti do tebe, ampak tudi izgubi moč do tebe. Ako želiš tedaj priti do popolnosti, izpoveduj se večkrat in na pravi način.

Dolga izpoved pomaga k popolnosti.

Dolga izpoved je za nekatere potrebna, za druge škodljiva, nekaterim pa je koristna. Potrebna je tistim, kateri pri svojih prejšnjih izpovedih niso izpolnili vseh pogojev, koje imej dobra izpoved. N. pr. če so kedaj iz napačne sramežljivosti kak greh zamolčali ali pa če niso imeli pravega, srčnega kesanja nad svojimi grehi. Kedo bi dvomil, da je takim grešnikom potrebna dolga izpoved vsaj od tistega časa, odkar so se začeli nevredno izpovedovati, ker ti ne-le da niso prejeli zakramenta, ampak storili so mu nečast. Ker jim niso bili odpuščeni grehi njihovi, treba, da se jih še jedenkrat izpovedo. Takim je dolga izpoved neobhodno potrebna, če se hočejo izveličati.

Drugim je dolga izpoved škodljiva. So bojazljive in škrupulozne duše, ki so vže večkrat opravile dolgo izpoved in ki so se spovedale vredno, a vendar se ne umirijo nikoli. Zmerom bi se rade od začetka izpovedovale, češ, da bodo na ta način umirile nemirno in bojazljivo srce svoje. Tacih se ne sme poslušati; večkrat ko napravijo dolgo izpoved, bolj so nemirne in bolj jih preganja bojazljiva vest njihova. S tem, da si take duše v spomin kličejo stare svoje grehe, napravljajo duši svoji vedno večji nemir. Iz tega sledi, da kolikor bolj iščejo take duše mir svoj

z novim in novim izpovedovanjem starih grehov, manj ga najdejo. Najboljši pripomoček v pomirjenju takim dušam je: zapovedati jim je, da ne smejo nikedar več govoriti o grehih prošlega življenja.

Take škrupulozne osebe se zmerom strašijo z mislijo: morebiti sem pozabil jeden ali drugi greh pri svoji izpovedi? Naj bodo mirni. Vsaj nas uči angeljski učitelj sv. Tomaž Akvinski, da se nam posredno ali indirektno odpuste celo taki veliki grehi, katere smo bili pozabili povedati pri sv. izpovedi, samo da smo se nanje pripravili tako, kakor smo dolžni to storiti, ker se ne more odpustiti jeden smrten greh brez drugega.

(Dalje sledi)

Zgodovina Marijinega Celja.

(Spisal dr. Anton Medved.)

(Dalje.)

Toliko tujcev, kakor l. 1757. Marijino Celje skupno še ni videlo. Prišlo jih je isto leto nad pol milijona. Že obhajancev bilo je 370.000. Prostorna, res ogromna cerkev bila je o binkošti in o veliki Gospojnici pretesna, da bi obsegla tisoče in tisoče Marijinih častilcev. V gostilnah in prenočiščih je pomanjkovalo prostora, pod milim nebom so stavili šotore in po več dni so množice v njih prebivale. Procesij, spremljanih od duhovnikov, je bilo nad 400. Celo po zimi, v strahovitih zametih so prišli romarji.

V spomin te velekrasne šeststoletnice postavili so pred cerkvijo umetniško dovršena kipa, ki še sedaj tam stojita: nadvojvoda Vratislava in kralja Ludovika, ki sta pač največja dobrotnika in ustanovnika Marijinemu Celju.

Kmalu po zlatih dnevih slovesne šeststoletnice pa so prišli za Marijino Celje zelo žalostni in britki dnevi. Vzrok njim je bil mož, ki je še malo časa prej Marijino Celje s celim srcem ljubil. Cesar Josip II. slove njegovo ime, sin zelo pobožne matere.

On sam je l. 1764., 1767 in 1766 tje romal, vnet in navdušen za Marijino čast, kakor v prvi mladosti, ko je netila v njegovem srcu plamen čiste ljubezni do Marije še njegova odlična slavljenka mati Marija Terezija. Hipoma, po potovanju na Francoskem, mu jamejo rojiti po glavi drugačne misli; neverjetne so, sodeč po prejšnjem njegovem življenju, neumljive vsled lastnega njegovega ravnanja. Josip II. namreč sklone, po vsej Avstriji odpraviti vsa božja pota; vsaka večja procesija naj bi bila prepovedana. Svete podobe, kipi in sohe se morajo ali uničiti ali pa skriti, od vseh se pa mora vzeti dragocena obleka in sploh vse lepoticje. V Marijino

Celje pridejo cesarski uradniki in beriči, vderejo v cerkev in v zakladnico in pustošijo tam huje, kakor prej kruti Turki. Mnogo zlatih in srebrnih posod, žlahnih kamenov, svilnatih in baržunastih oblek poberejo in jih odnesejo — Bog ve kam. Neizmerno veliko dragocenosti se je pogubilo, obleko so večinoma židje pokupili ter iz nje zlato, srebro in čisto svilo izpulili. Čudno, da so oropale krščanske roke, čemur so neverni Mohamedani prizanesli.

Razun tega pridete še dve hudi nesreči. Josip II. je odpravil št. lambertske samostan, ki je bil očetovski varuh in zaščitnik Marijinega Celja, posestva so uradniki razprodali, samostan in cerkev sta pa bila osamljena in zapuščena, v nekaterih letih bi se morala, ako ne pride zopet pomoč, porušiti.

Vrh tega pa še zatrosijo bolni vojaki kugo v nesrečni trg marijinoceljski; 14 let so neizmerno trpeli ubogi tržani. Marijino Celje bilo je tako-rekoč pozabljeno, neugodam ni bilo konca.

Toda Marija svojega Celja ni pozabila. Vse nesreče, ki so ga teple in trpinčile, bile so črnim oblakom podobne, kateri pridejo a zopet minejo. Zasvetila je zopet zora lepše, zlate bodočnosti. Mili dobrotljivi cesar Franc I. je preklical Josipove prepovedi, in l. 1796. so smele zopet prve procesije priromati v Marijino Celje, počastit nebeško Devico. Gradčani in Dunajčani so bili prvi, ki so v velikih trumah prihiteli zopet pred milostno Mater prepevat zahvalno pesem, da je končan grozni čas nevere in zatiranja krščanskega življenja in prepričanja. Marijino Celje se je ne- navadno hitro povzdignilo do prejšnje veljave. Tudi št. lambertska opatija se je l. 1802 znova ustanovila. Romarjev je prihajalo zopet na mnoge tisoče, vedno je naraščalo njih število. Imeli so avstrijski narodi pač vzroka dovolj v onih časih se marljivo in zaupno k Mariji zatekati, kajti silni, preteči viharji so prihruli nad nje. Cesar Franc I. priroma l. 1811. k pomoči kristjanov ihteč in proseč pomoči v nevarnih pogubnih časih. Francozi so namreč ljubo Avstrijo premagali in nezaslišano ponižali. Tako še naša država prej ni bila nikdar pala. Ljudstvo je moralo plačevati nedosežne denarne in krvne davke. Druginja in lakota, sem ter tje tudi kužne bolezni so Avstriji vsekale dokaj strašnih, skoraj neozdravljivih ran. Vojsk in krvavih bojov pa ni bilo še pri nas nikdar toliko. Že l. 1797. so pridrveli Francozi na gornje Štajarsko, ter oplenili po mestih in trgih vse, kar je imelo kaj vrednosti. 8. majnika l. 1805. pa so prihruli v marijinoceljsko okolico, kmalu pozneje so vzeli trg sam. Iz cerkve so bili skrbni benediktinci vse odnesli, kar je bilo

večjega pomena, tudi Marijino podobo. Kar je bilo ostalo, so Francozi pograbili. Sveto Marijino cerkev, toli lepo svetišče, so onečastili na nečuten način. V stranskih kapelah, katere so utrdili, so zapirali jetnike: kjer se je prej čulo rajsko petje, so zdaj zdihovali ubogi jetniki; kjer se je prej darovala sv. maša, so zdaj govorile ostro nabite puške krvavo sodbo. Sredi častitljive cerkve stal je vojaški šotor, kakor sredi gozda, a okrog njega so kurili divji tolovajski vojaki. Od dima, ki se je valil po božjem bramu, je zidovje še danes črno, umazano. L. 1805. so bili neljubi gostje premagani, a že l. 1809. so zopet prišli, ter rogovilili, kakor prej. Ljudstvo je trpelo neskončno, plačevalo je brez prenehanja, do mozga je ubožalo in osirotelo; Francoz mu je pobral i zadnje imetje, izsasal je nedolžnim trpinom zadnjo srago gmotnega blagostanja. A ne samo gmotno, tudi v duševnem in verskem oziru so bili Francozi sila kvarljivi in pogubni. Zmagonosen vojak kaj rad na poštenje, sramožljivost in na vero pozabi, tako je bilo tudi takrat, pohujšanje se je širilo, kakor nalezljiva kuga.

Še le l. 1814. so odšli, — upajmo, da za vselej — iz naših krajev grabljivi Francozi. Domovina se je zopet oddahnila. Cesar Franc in cesarica z nebrojno množico vernega ljudstva prišli so se zahvalit za srečno rešitev iz krvoločnih rok nenasitljivega sovražnika.

Od l. 1815. do 1819. je bila v Marijinem Celju, kakor po vseh deželah, huda lakota; pridružile so se ji še raznovrstne nalezljive bolezni, ki so pobrale mnogo dragih žrtev.

V teh res žalostnih časih bil je prava dobrota za Marijino Celje nepozabljivi nadvojvoda Ivan, ki je ljudstvo tolažil in zdatno podpiral.

L. 1827., na dan vseh svetnikov nastal je v Marijinem Celju grozen požar, najhujši, kar jih je pomniti. Celi trg je pogorel. Tudi cerkve so se lotili požrešni plameni. Zgorela je streha, zvonovi so se stopili in s strašnim ropotom razlili na tla; celo 20 ljudi je žalostno umrlo na pogorišču.

Beda, ubožstvo, obup so se polastili nesrečnega ljudstva. Toda dobrotljivost plemenitih romarjev je to globoko, krvavečo rano kmalu zacelila. Tržani so dobili od vseh strani veliko podpore, cerkev so lepo popravili in z vsem sijajem okrasili. Oskrbeli so nove zvonove, tako mile in veličastne, kakoršnih menda nobena cerkev v Avstriji nima. Večji zvon, ki še sedaj romarje tako ljubko vabi k Marijinemu češčenju, tehta 103 stote (cente).

(Dalje prihodnjič.)

Razgled po svetu.

Celovec. Cecilijansko društvo je imelo svojo glavno skupščino 12. t. m. v lepi frančiškanski cerkvi. Glavna skupščina se je temeljito pečala z vprašanjem o cerkveni godbi, ki je na Koroškem že dosti dolgo pereče. Že več dekanijških konferenc ga je skušalo rešiti. Prej so gojili cerkveno godbo in cerkveno petje skoraj povsod učitelji, ki so bili hkrati orgljavci, a sedaj večina nima zato ali več smisla, ali dobre volje, ali obojega ne. Tudi v bogoslovji se je zato premalo brigalo, zato niso mogli pozneje kot dušni pastirji prevzeti vodstva pri cerkvenem petji in godbi. Zato je bilo po korih na deželi in mnogokrat tudi po mestih tako silno žalostno, tembolj, ker cerkvam po navadi ni bilo mogoče vzdržavati si orgljavca z dostojno letno plačo. Kako temu opomoči, za to se je šlo zadnja leta. V deškem in duhovskem sementišču nastavili so dve izvrstni moči, ki poučujete v petji in godbi. Da dobe dobrih organistov, ustanovili so orgljarsko šolo, na katero se oglašajo vsako leto prav malo učencev. Tudi visoki šolski svet je sprevidel, da izvežbanje v cerkveni godbi učiteljem le koristi, ker morejo kot orgljavci precej zboljšati si svoje slabo materijelno stanje. Potrebne korake za to je visoki svet že storil.

Izobraževanje učiteljev na tem polju ima tudi zato prednost, ker se učitelji vsled večje inteligentnosti lahko sami dalje uče, ako imajo le nekoliko dobre volje. Marsikateri dušni pastir bi sicer vsled skušenj z učitelji nad tem obupal, toda pričakujemo, da se tudi to razmerje zboljša.

Budapešt. Ogerska je nastopila povodom smrti Nj. Veličanstva cesarice in kraljice Elizabete, ki je zagrnila vso Avstrijo v globoko žalost, čudno pot „ljubezni in sprave“. Odkar so pokopali na Dunaju zemeljske ostanke Nj. Veličanstva, vedno išče primere med Dunajem in Budapešto, med Avstrijo in Ogersko. Seveda so vse to pristne iznajdbe in hudobno zavijanje resnice. Vsak dan prinese novih neovrgljivih dokazov. Dan na dan prinaša brezsravno ogersko časnikaštvo odstavke, ki naj osvetle to razmerje, ki pripovedujejo o slabem ravnanju z Ogri pri pogrebu cesarice in kraljice. Trdijo, da je bil ogerski parlament razžaljen in pokazalo se je, da je to laž; trdijo, da sta ogerskega stolnega mesta nadžupan in župan le s pomočjo ogerskega ministerskega predsednika dobila vstop v kapucinsko cerkev in pokazalo se je, da je to laž; trdijo, da so ogerske škofo potisnili pri pogrebu bolj v kot in pokazalo se je, da je to laž. Quosque tandem?! Doklej še — mar Ogri nimajo ušes, kaj pravi presvitli vladar v okrožnici „mojim narodom?“ Res, uprav to je, cesar ne marajo slišati, da nazivlje presvitli cesar in prišteva tudi Ogri „svojim narodom“. Da se ne motimo, priča različno in nasprotujoče razlaganje dotične okrožnice po časnikih, priča dejstvo, da je bila okrožnica po širni Avstriji nabita že tri dni po mestih, trgih in vaseh, a v Budapešti ni v jedni ulici. Ako nisi s tem cesarjem zadovoljna, draga Ogerska — potem mila ti majka!

Rim. Ker je sedaj v Italiji stanovitno in jako gorko vreme, je dovolil osebni zdravnik sv. očetu, da smejo dalj časa bivati na vrtu. Zato je njih Svetost večji del dneva v letovišču. Tu uraduje Leon XIII. in sprejema v avdijenci. 5. t. m. so izdali sv. oče novo

okrožnico glede roženvenške pobožnosti. Lista „Osservatore Romano“ in „Voce della Verita“ sta prinesla prvotni latinski sestavek. — Oba milanska katoliška lista „Unita cattolica“ in „Osservatore cattolico“ sta sedaj zopet začela izhajati. Prvi list je bil od 20. septembra 1870. vedno črno obrobljen. Oblast je le pod tem pogojem dovolila, da sme zopet izhajati, da opusti črni rob. Prejšnjemu glavnemu uredniku lista „Osservatore cattolico“, duhovniku don Alberturiju, ki je zaprt v kaznilnici Finalborgo, so dovolili, da sme vsak dan maševati. Tukajšna zveza časnikarjev je vložila prošnjo na ministerskega predsednika Pelloux, naj dovoli njihovim zaprtim tovarišem nekoliko ugodnosti, zlasti da smejo zopet dopisavati v svoje liste. Minister jim je prošnjo odbil z izgovorom, da je načelen nasprotnik vseh polajšav. — Žalostno poročilo o groznem umoru cesarice Elizabete avstrijske dobili so v Vatikanu ono osodepolno soboto ob tri četrt na šesto uro. Telegrafoval je nek prelat, ki se mudi iz zdravstvenih ozirav v Švici. Še-le tri četrt ure pozneje je došlo šifrirano poročilo iz Dunaja. Ko je slišal Leon XIII. prebrano vest, hotel je sam še enkrat prebrati, na kar je nekaj minut molčal, a nato dejal: „Cesarsko družino prav občutno preganja nesreča. Zberimo se nekoliko v molitvi za dušni mir umorjene“. Nato je pokleknil na svoj klečalnik in tiho molil kakih 20 minut. Potem je zapovedal naj se izrazi sožalje telegrafičnim potom cesarju in vladi. 19. septembra je bilo v cerkvi „Santa Maria“ slovesno sv. opravilo za umrlo cesarico. Cela cerkev je bila do kupke pregrnjena s črnimi preprogami. Sredi cerkve je stal mogočen mrtvaški oder; na njem je bila cesarska krona; obdajalo ga je neštevilno sveč. Nadškof Constantin maševal je slovesno zadušnico; azistovali so mu papeževi ceremonijariji in karmeliti. Njih Svetost so poslali svoje pevce iz sikstinske kapele. Po maši je dal kardinal Rampolla odvezo. Navzočih je bilo 13 kardinalov, avstro-ogerski odposlanik z vsem osebjem, dalje španski, portugalski in francoski odposlanik, mnogo svetne in duhovske gosposke, več plemenitih rimskih družin in veliko število ljudstva.

Iz Indije. Že pred nekaj meseci se je bralo po časnikih, da je prestopilo nekaj perzijskih Nestorijancev v rusko pravoslavno cerkev. Deputacija, na čelu ji škof iz Suppange, tako smo brali, je prišla letos v aprilu iz Urmia v Petrograd, da prosi v imenu 15.000 Nestorijancev za sprejem. 5. aprila je bila ta deputacija pred sveto sinodo v Petrogradu. Ko so odgovorili na nekaj formalnih vprašanj, je podpisal Nestorijški škof vsprejem. Drugi dan, 6. aprila, obhajali so združenje z rusko cerkvijo z velikansko slovesnostjo v samostanski cerkvi sv. Aleksandra Newsky-ja. Veličastnost ruskega bogoslužja, brali smo dalje, napravila je mogočen utis na deputacijo in jo napolnila z globoko pobožnostjo. — Temu poročilu niso hoteli povsod brezpogojno verjeti. Urednik (holandski misijonar) lista „Catholik Watshman“ v Madrasu obrnil se je do perzijskega delegata msgr. Lesné, s prošnjo, naj mu zadevo dobrohotno razjasni. 13. avgusta t. l. objavil je „Catholik Watshman“ odgovor od 26. junija 1898, ki se glasi brez nekaterih uvodnih besedi, kakor sledi:

„Radi preganjanja od strani Muhamedancev so iskali nestorijanski Kaldejci in drugi kristjani v Perziji že več let narod, ki bi jih oslobodil muhamedan-

skega jarma, jim prišel na pomoč in jih varoval, česar sedaj pogrešajo. Zato jih je mnogo izmed njih popotovalo po svetu, da bi našli koga, ki bi jih hotel sprejeti v svoje zavetje, k njim v deželo priti in ustanoviti misijon. Tako se je zgodilo, da so prišli ameriški meteoristi in se naselili v Urmia in okolici ter po drugih krajih.

Prišli so drug za drugim Angleži in Nemci vsak s svojo vero in so se tu naselili. Dokler so omenjeni misijoni dajali denarja in podpore, toliko časa so imeli lep uspeh, ako pa ni bilo od njih pričakovati nobene pomoči več, povrnil se je večji del tako zvanih spreobrnjencev nazaj k Nestorijanizmu. Le oni so še ostali zvesti, ki so imeli pri misijonu kako službo ali plačo; pa tudi le za toliko časa, dokler jih niso iz službe odpustili, ali jim plačo odteg-nili. Vsled tega so bili mnogi Nestorijanci protestantje, metodisti, angležke vere, a tudi katoličani, slednjič zopet Nestorijanci za toliko časa, da pride misijon z novo vero, katere se bodo za nekaj časa zopet oklenili, da si z njo kolikor mogoče dobro gmotno opomorejo. Škof Mar Jonan iz Supergranda, ki se je podal v Petrograd s tem namenom, da doseže združenje s pravoslavno cerkvijo je rojen Nestorijanec. — Nekdaj se je obnašal kot katoličan, pozneje je prestopil k metodizmu, ob prihodu angležkega misijona je sprejel njihovo vero; hotel je že postati tudi luteranec, ako bi ga ti bolje plačali, kakor Angleži. Ko sta obiskala na prošnjo nekaterih Nestorijancev deželo dva ruska popa, zapustil je Mar Jonan Angleže, da postane pravoslaven. 5 do 6 mesecev je razkazoval popoma različne vasi v Urmijški dolini ter je skušal z lažjo in goljufijo Kaldejce primorati, da pristopijo v rusko cerkev. Nekaterim je dejal: ako prestopite, pridejo Rusi, da vzemo deželo v oblast in vas rešijo muhamedanskega jarma; drugim: ako ne pristopite, pridejo Rusi in vas odvedejo v Sibirijo. v pregnanstvo; zopet drugim: ko pridejo ruske čete, bodo pobrale plemenitašem njihovo imetje in porazdelili med one, ki bodo prestopili k pravoslavnim ostale bodo mučili in v Sibirijo poslali.

Nekatere so kar zapisali med spreobrnjence, ne da bi jih vprašali, da celo proti njihovi volji. Mnoge so nalagali, da so zapisali njihova imena med ruske podanike, zato da so pod varstvom Rusije. Na ta način je dobil Mar Jonan in njegovi ljudje več tisoč podpisov. Tudi katoličane so nagoljufali in še-le v jeseni, ko sta popa odšla, so sprevideli kako in kaj, ter se skesano povrnil nazaj v katoliško cerkev. — Prihod ruskih popov pod varstvom nestorijanskega škofa in njegovih privržencev je razkačil mozlemine, da so bili jezni na kristjane, zlasti na Mar Jonana in njegovo ljudstvo. Ker so škofu žugali in je bilo njegovo življenje v nevarnosti, sta popa sklenila, da zapustita deželo. Mar Jonanu se je zdelo sedaj potrebno, da spremi popa z večjim spremstvom, in da prosi za ruski misijon, ki jih bo varoval proti muhamedanom. Najprvo so se podali v Tiflis, kjer so ostali celo zimo pri ruskem škofu, ne da bi kaj opravili. Nato se je vrnilo več spremljevalcev v domovino, Mar Jonan pa je odpotoval s tremi ali štiri-mi v Petrograd. Tu je postal ortodoksen, da spravi, kakor pripovedujejo, nekaj ruskih popov in menihov seboj v Perzijo.

Kakov bo neki uspeh tega ruskega misijona? Ako bodo Rusi zalagali deželo z denarjem, Kaldejce

krepko branili proti Muhamedanom in deželo osvojili kakor se že dolgo širi vest, bo morebiti misijon uspeval. Ako bodo pa pošiljali le pope, da zidajo cerkve in urede šole, ne pa vojakov, ki bi branili novo vero, bodo odpadli v kratkem zopet vsi k nestorijanizmu, ali kar je verjetneje, zagazili bodo v indiferentizem in počakali, da se prikaže na obzorji nov misijon, ki ga bodo zopet lahko izkoristili. Škof bo kakor po navadi zopet prvi, ki bo zapustil pravoslavne, kakor hitro ga Rusija ne bo dobro plačevala, saj to ne bo v prvič. Tudi pred kakimi 20. leti je že bil pravoslaven, a je popustil to vero.

Sredi med tem nestanovitnim ljudstvom že deluje naš katoliški misijon blizu 60 let. Tudi mi smo bili že nekaterikrat goljufani, vendar smo dosegli nekaj dobrih vspehov. Oni, ki so enkrat dobro poučeni, ostanejo v katoliški veri; ako pridejo ruski misijonarji, ti bi pač za nekaj časa zmanjšali spreobrnitve, toda to zaupanje imam, čez jedno leto se bodo spreobračali k sv. veri kakor prej. Ako bi osvojila Rusija to deželo, bi bilo s spreobrnitvami malo ložje. Vendar bo Rusija, ki ima zastopnika v Rimu in ki dovoljuje vedno večjo prostost svojim katoliškim državljanom na Poljskem in v drugih deželah, pustila vsakemu prosto ali ostati Nestorijanec ali postati katoličan, ako noče biti pravoslaven. Morebiti da se motim, toda to je moje mnenje z czirom na to, kakor stvari sedaj stoje. Naj pride karkoli: kljub vsem težavam bomo tudi za naprej nadaljevali svoje misijonsko delo. Te vrstice jasno kažejo, kaj naj si mislimo o značaju tega ljudstva in dozdevnih spreobrnitvah k ruskemu razkolu.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec vinotok (oktober) 1898

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Sprava za očitno pohujšanje.

b) Posebni nameni:

1.) **Sv. Remigij.** Ta in vsak dan naznanjene pa še ne zaznamovane ali nenadoma nastale zadeve. Izvrševanje sklepov, storjenih na katoliških shodih.

2.) **Roženvenška nedelja.** Zaupljivost do mogočne roženvenške kraljice v težavnih sedanjih časih. Upeljava molitve sv. rožnega venca po hišah. Spreobrnitev prostozidarjev.

3.) **Sv. Evald.** Dušni pokoj za v vojni padle vojake. Neki občni zbor.

4.) **Sv. Frančišek Asiški.** Frančiškanski red. Avstrijski cesar. Pospeševalci molitvenega apostoljstva.

5.) **Sv. Placid.** Jedinost med svetno in duhovno oblastjo. Romarji v sv. deželo.

6.) **Sv. Bruno.** Duhovni in obhajanci. Ohranitev gorečnosti do poklica in krepki odpor proti grehom iz navade.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv.

Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev

varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, presestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Kočljiva stvar da bi se dobro istekla.

Listek za raznoterosti.

Prihodnji četrtek t. j. 6. oktobra, bo v uršulinski cerkvi navadna mesečna pobožnost bratovščine vednega češčenja presv. Rošnjega Telesa. Ob 4. je sv. maša; ob 5. pridiga, sveta maša z blagoslovoma in skupno sveto obhajilo.

Slika svete družine. Papež Leon XIII. so razpisali nagrado 10 000 lir, kakor smo svoječasnó že poročali, za najboljšo sliko sv. družine. V turinski razstavi za krščansko umetnost so na ogled vse doposlane slike. Doslej sodijo, da je najboljša slika Jurija Soldatića, sina istoimenskega dalmatinskega slikarja, ki je star še le 25 let. Slika predstavlja delalnico sv. Jožefa. Spredej v sredi stoji 12letni deček Jezus v belem, do tal segajočem oblačilci. Z obema rokama pritiska na prsi dva v podobi križa zložena lesa, njegov ljubki obrazek pa je obrnjen proti nebesom. Na njegovi desnici sedi na podnožnem stolčku Marija, roki ima sklenjeni v molitvi svojega jedinca, kodelja s predivom leži na njeni strani. Z njenega obličja se bere, da vsaj sluti, kaka smrt čaka Jezusa. V ozadji se vidi stružnica, na levi stoji sv. Jožef, ki je za trenotek prenehal z delom in se spoštljivo ozrl na božjega dečka. Zdi se, kakor da si ne zna tolmačiti njegovega početja. Prav zgoraj v sredi plava sv. Duh v podobi goloba, nekoliko nižje na desni pa štirje angeljčki nad božjo Materjo. Med Marijo in njenim božjim Sinom raste grmič belih lilij, po steni pa se ovija trta. Po stružnici in po tleh leže ostružki, ki pričajo o pridnem delu. Podobe so slikane vse v naravni velikosti. Vse delo hvali mladega umetnika.

Od kod? Bralcem je morebiti še v spominu grozna nesreča, ki se je dogodila l. 1897 v Parizu, ko je izbruhnil požar v dobrodelnem bazarju, kjer je našlo nesrečno smrt toliko blagih oseb. Neki duhovnik pripoveduje o tej nesreči sledeče: Zvedel sem od nekega pariškega duhovnika, kateri obiskuje neko družino, katere mati in hči sta se v omenjenem požaru precej hudo poškodovali, sledeči dogodek. Šli sta v bazar okoli treh popoldne s sinom, oziroma bratom, kateri pa žal ni opravljal nikoli, kakor tudi ne veliko družih, nobenih verskih dolžnostij. Ob štirih je nastala nesreča, in mladenič odnese na rokah svojo mater, ter je bil celo tako srečen, da jo je otel, čeprav je prejela nekaj opeklin; hitel je potem nazaj, da bi rešil še sestro, ki je bila pobožna kot pravi angelj. Ogenj razsaja krog njega, in goreče bruno mu pade na glavo, ne da bi ga kaj hudo poškodovalo, celo opeknel se ni. Uboga sestra je rešena, in dobila je tudi ona, kakor mati nekaj hudih opeklin, akeravno niso bile smrtnonevarne. Drugi dan govori mladi mož s svojimi dragimi bolniki in pravi sestri: „Čudno je, res nekaj posebnega, da mi pade goreče bruno na glavo ter me niti najmanj ne poškoduje niti opeče; če bi bil jaz pobožen, bi mislil, da je to čudež.“ „In zakaj tega ne rečeš?“ ga je vprašala sestre, „pokaži klobuk!“ Osupnjen ji prinese mladi mož svoj klobuk. „Poglej ga znotraj in vidi, kaj sem dejala jaz vanj, uro poprej, predno smo odšli v bazar.“

Mladenič je v zadregi in nekako vznemirjen najde pod podlogo čudodelno svetinjo. Od tod je prišlo, da ga bruno ni poškodovalo. „Bog naj bo hvaljen na veke“, vsklikne mladi junak, „in jutri zjutraj se pojdem v zahvalo spovedat in obhajati“.

Kardinal San Felice. Ko je leta 1884 v velikem mestu Neapolju kolera strašno divjala, ko je zbolelo in pomrlo v enem dnevu na stotine ljudi in je bežal iz mesta, kdor je le mogel, tedaj se je ubožcem najslabše godilo, ker bolezen se je vgnezdila najbolj v njihova siromašna stanovanja; izogibali so se jih vsi ter jih prepuščali njih bedni usodi, in večkrat se je zgodilo, da je kdo kolero sicer ubežal, a je umrl od glada. Tu se je zopet pokazalo, kaj je katoliški duhovnik. Kardinal-nadškof neapoljski San Felice ni samo osebno povsod deloval, da pomore obolelim, temveč zalagal je siromake tudi z denarjem in drugimi stvarmi, tako da je bila njegova blagajnica prav do dobra izpraznjena. „Bog že ne bo pustil, da umrem od lakote“, je dejal smejljaje. Nesrečna bolezen je bila že skoro pri kraju, tu pa pride iz Sicilije strašna novica, da je divjal v podnožju gore Etne in okoli starega mesta Katanije silen vrtinec, vihar, kakršnega doslej še skoro niso poznali. Več tisoč ljudi je ta grozna nesreča hudo zadela. Katanijski nadškof je izdal oklic za mile darove, ko je že prej sam vse dal bednim nesrečnikom, kar je imel. Neapoljski kardinal je prebral prošnjo z vsemi pretresljivimi poročili. Žalosten je stal pred svojo pisalno mizico, kjer ni bilo niti najmanj denarja več, in še žalostnejši je bil, ko mu je njegov oskrbnik povedal, da nima niti jednega krajcarja, da bi ga poslal v Katanijo. Otožen se ozre po sobi, bi li ne ugledal česa, kar bi se dalo skupiti da bi poslal vsaj nekaj sicilskim siromakom, in v bolesti se prime za prsi. Kar začuti nekaj trdega na prsih: bil je naprsni križ, kakršnega nosijo škofje, kardinali in cerkveni knezi. Kar zablišči mu oko. Hiti k nekemu zaboju in vzame iz njega še drugi naprsni križ z zlato verižico. Krasno so bliščali v solncu dragoceni biserji. „Ti si mi najdražji za mojo dušo in mojimi verniki na zemlji“, šepče kardinal, gledajoč lepi križec, „toda sveti Ambrož je prodal nekoč celo cerkvene posode za ubožce, čemu bi jaz ne prodal svoje lastnine?“ Vzel ga je, zavil in pridelal pismo, da je priložena stvar njegova miloščina za katanijske ponesrečence, ter naslovil pošiljatev na katanijskega nadškofa. Zvečer je že plul zavitek preko morja v Sicilijo. Naprsni križ, ki je bil v njem, je bilo najdražje, kar je kardinal sploh imel. Še-le pred nekoliko tedni namreč ga mu je podaril lastnoročno sv. oče Leon XIII., ko ga je posvetil v kardinala. Drugi dan je prejel katanijski nadškof zavitek, in solznih očíj je bral ginljive vrstice, katere je pisal kardinal, ter poljubil dvakrat posvečeni križ. Toda pri tem ni ostalo. Pripovedoval je o tem daru pomožnemu odboru katanijskemu, in ta je sporočil ljudstvu. In ljudstvo je znalo na ta velikodušni čin kardinalov tudi velikodušno odgovoriti. Kljub vsem žrtvam, ki so jih ljudje ponesrečencem skazali, so kupili križ za 1000 goldinarjev, katere so takoj poslali nesrečnim siromakom, in drugi dan je potoval sedaj trojno posvečeni križ, spremljan z gorečo hvalnostjo, h kardinalu nazaj.

Bodite usmiljeni! Sv. Frančišek Salezij pripoveduje naslednjo dogodbo, ki jo je slišal v Padovi, kjer je študiral. Tamošnji visokošolci so imeli to grdo

navado, da so se po noči po ulicah vlačili, vsakemu ki so ga srečali, zaklicali: „Kdo tu!“ — in ako jim niso ti odgovorili po njihovi misli, začeli so streljati nanje. Tako se je prigodilo, da so ustrelili nekoč mimoidočega dijaka, ker jim ni hotel dati na njihov klic nikakega odgovora. Morilec je potem ubežal v hišo neke vdove, ki je imela sina, kateri je bil njegov sošolec in dober prijatelj. Dobra gospa ga je skrila, toda — kmalu nato so ji prinesli v hišo njenega sina — mrtvega. Dobro vedoč, kdo da je to storil, šla je mati k njemu in rekla s solznimi očmi: „Ah, moj Bog, kaj Vam je storil moj sin, da ste ga na tak strahovit način umorili?“ Ko je ta videl, da je umorjenec njen sin in njegov prijatelj, začel je tuliti in si ruvati in puliti lase z glave; niti na to ni mislil, da bi prosil mater odpuščanja, ampak proseč je padel pred njo na kolena, da ga naj izroči oblastem, kjer bode lahko poplačal s krvjo svoj zločin. Toda velikodušno gospo je kesanje tega mladeniča tako ganilo, da ni zahtevala od njega ničesar drugega, kakor da naj prosi Boga odpuščanja ter obljubi, da se hoče poboljšati, tedaj mu prizanese. In tako se je tudi zgodilo. To dobro delo je bilo Bogu tako prijetno, da je dovolil duši umorjenega sina, da se prikaže materi in ji razodene, da je rešen iz vic, kjer bi moral sicer dolgo trpeti, in to radi usmiljenja in dobrote, katero je bila ona skazala morilcu, nad katerim bi se bila lahko hudo maščevala.

Kaznovana predrznost. Pred nekaj leti so hoteli v mestu V. prav slovesno obhajati — pustni večer. Sestavil se je odbor iz samih odličnih meščanov, da prirede svečanosten maškaradni spreved po mestu. Lepo prijazno mesto V. obkrožajo na okoli gozdnati griči in tam prirejajo vsak čas velike love, ker je mnogo divjačine po širnih bližnjih gozdih. Tako jim je prišlo na misel, da naj bi pri maškaradi predstavljali tudi lov v srednjeveških lovskih opravah. Na koncu lovskega spreveda naj bi v znak tedanjega „surovega“ veka vozili ustreljenega lovskega tatu, ležečega na samokolnici, nastlani s slamo. Težko jim je bilo najti koga za to strašno, nehvaležno ulogo, vendar je pa opomnil nekdo pri posvetovanju, da pozna šaljivega, mladega človeka, ki bi prevzel to nenavadno ulogo, če mu bodo plačali ta dan dosti pijače. Janko K., znan veseljek, je bil pod omenjenim pogojem takoj pripravljen, tembolj, ker je bil ravno tisti čas, kakor se mu je pripetilo že večkrat, pri slabih denarjih, in bi sicer morebiti pustni dan ne imel niti za prepotrebno žganje.

Ali se pa boš mogel tudi delati mrtvega ves čas, ko bomo šli po mestu? so ga vprašali.

„Izvrstno, bodem vsaj prespal svojo pijanost“, je odgovoril lahkomiseln.

Prišel je pustni dan; pihal je mrzel veter.

Že ko se je oblačil v maškaradno opravo, je bil srednjeveški lovski tat na pol pijan, kar ga pa ni prav nič oviralo, da je še dalje zlival kozarec za kozarcem v žejno grlo.

Njegovi tovariši so ga svarili, naj ne bode preneumen.

„Čim neumnější, tem boljše je“, je vpil razuzdano. „Pustni dan in prosta pijača je samo enkrat v letu!“

Opil se je tako silno, da so ga le s težavo vlekli v voziček, ko se je jel pomikati spreved.

Maškaradni spreved je bil „veličasten“ in lep, zlasti še lovski spreved, do konca, še dosti dostojen. Poročevalec tega dogodka ga je sam videl. Najprvo so prišli lovski fantje, ki so trobili veselo v lovske rogove, potem vitezi in plemenitaši na konjih v srednjeveških barvastih oblekah, zadaj pa sluge s psi. Za njimi se je vlekel velik voz z divjačino, okrašen s smerečnimi vejami, spodaj pod vejevjem so ležali jeleni, srne in divji prašiči, z vej so pa viseli zajci, kljunači, divje kokoši in dr. Vse je bilo naravno in okoli vse polno veselih lovcev. Potem so korakali gonjači in prav nazadnje voziček z ustrelenim lovskim tatom, katerega je spremljalo nekaj starih lovcev. Podivjani blede mož, ravidezno oblit s krvjo, je ležal na slami, ne da bi se ganil. Bil je to strašen pogled.

„Ali ne izgleda ta človek, kakor mrlič?“ so se popraševali gledalci.

„Prav tako, dobro se zna prikrivati“, so odgovarjali drugi.

Ko je dokončal spreved svojo pot, in so maškare stopile z vozov, so opomnili tudi „lovskega tatu“, naj stopi z vozička. Ni se ganil. Suvali so ga, tresli, vse zaman, bil je — mrtev. Poklicali so zdravnika, in ta je izjavil, da ga je vsaj že pred jedno uro zadel mrtvoud na možgane.

Torej med maškarnim sprevedom, pijan je bil poklican lahkomiselni človek pred sodni stol božji. Igra z življenjem in smrtjo ne ostane brez kazni. Pametni ljudje so pa govorili: „Kakoršno življenje, taka smrt“.

Besede mičejo, zgledi vlečejo. Ta pregovor je važen zlasti za stariše. Ni dovolj, da se zapove, naj bodo otroci poštene, naj spolnujejo božje zapovedi, naj se hudega ogibljujejo. Z zgledom pokažite, potem bodo opomini vspešni.

Angleški kralj Edvard je vzel leta 1347 francosko mesto Calais (r. Kalé). Zahteval je, naj mu izroče šest najmenitnejših meščanov v smrt, drugi so prosti. Ubogi meščani so bili zbrani na trgu, ko jim je poslanec angleškega kralja javil to usodno novico. Najprvo je bilo vse tiho, a nato nastane srce trgajoče upitje. Slednjič stopi njihov načelnik Pierre na vzvišeno mesto in tako nagovori svoje someščane: „Prijatelji moji, najhujše nas je zadelo. Kruti zmagalec nas noče storiti le reveže ampak tudi zločince. Sed naših naj bi mu izročili! Koga naj izberemo? Ali naše stariše, sorodnike, prijatelje, naše ljubljene someščane, ki so sto in stokrat prestali za nas strah in nadloge, ki so se za nas bojevali, za nas krvaveli, da bi mogli še kedaj doživeti mirnih dni? Naj-li te izročimo zmagovalcu, da se maščuje nad njimi? Taki izdajalci naj bomo? Ni mogoče! — Toda jedno sredstvo nam preostaja, ki je izvrstno, božje sredstvo. Ako je kedo, ki bolj ljubi čednost kakor življenje, naj se prostovoljno ponudi v dar za svoje someščane. Kristus, ki se je dal v spravi dar za vse ljudi, mu bo poplačal“.

Nikdo se ne oglasi, vsi molče. Kar Pierre ni opravil z lepimi besedami, poskusi z lastnim zgledom. Še enkrat ustane in pravi:

„Sramotno bi bilo od mene, da bi druge opominjal k žrtvi, katere bi sam ne maral prevzeti. Pa

hotel sem le svojim someščanom dati prednost, da se prvi oglasijo za to čast. Ker se pa, kakor vem, nikdo izmed vas noče povzdigovati nad druge, začnem sam in izjavim, da sem pripravljen umreti za svoje someščane. Kdo gre z menoj?“

„Tvoj sin!“ zakliče mladenič v cvetu let.

„Oj, dragi mi sin“, pravi Pierre, „tedaj dvakrat moram darovan biti? Toda število svojih let si izpolnil, moj sin, kot žrtva čednosti si dosegel vrhunec. Kedo še, prijatelji moji? Kedo je še junak?“

„Tvoj bratranec“, oglasi se Jean de Are. „Tvoj prijatelj!“ zakliče Jakob Missaut. „Tvoj sorodnik!“ ponudi se Peter Visaut.

„Oh!“ zdihoval je angleški poslanec in solze so se mu udrle iz oči, „oj, da jaz nisem meščan iz Calais!“

Za šestega se jih je toliko ponudilo, da so morali vadljati, kedo naj prevzame toliko čast, da sme umreti za someščane.

Spoštovanje do teh krepostnih meščanov je bilo toliko, da jim je angleški kralj podaril življenje.

Kar besede in opomini ne premorejo, stori zgled. Zato pokažite, dobri stariši, z lastnim zgledom svojim otrokom one čednosti, h katerim jih opominjate, kajti besede le mičejo, a zgledi vlečejo.

Poziv!

V južnem podnožju sv. Višarij ležečo slovensko „Ovčjo ves“ je zadela dne 17. t. m., ob 1 uri po noči grozna nesreča. Nastal je po dosihmal neznanem načinu požar, ki je tekom ene ure vpepelil 38 hišnim posestnikom vse njih premoženje: hiše, gospodarska poslopja, veliko živine, žito, vso seno, hišna in poljedelska orodja itd. Vaščani, kot posestniki se ne morejo pri lastnem malem zemljišču preživeti in so tako primorani si iskati svoj kruh kot drvarji v tujem svetu. To je vzrok, da ob času požara ni bilo domačih moških, ki bi branili svoje imetje.

Beda in potreba je velika in to tem večja, ker je uničil požar tudi cerkev. Škode je blizu 100.000 gld., siromašni pogorelci so bili za neznatno svoto zavarovani.

Podpisani obračajo se tem potom do usmiljenih bratov Slovanov, ter trkajo v upu uslišanja na njih srca, da bo vsak po svojih močeh pomagal olajšati nesrečo svojim bratom v Ovčji vesi.

Blagohotna vsakovrstna darila sprejema Josip Svaton, župn. upravitelj v Ukvah na Koroškem (Kanalska dolina). — V Ukvah, 25. sept. 1898, — Franjo Grafenauer, dež. poslanec; Luka Selnik, župnik; Josip Svaton.

Dobrotni darovi.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. Jožef Švigelj, kapelan v Poljanah, 10 gld. 76 kr. — Čast. g. Janez Mikš, vpokojeni župnik v Železnikih, 3 gld. 80 kr.